İstatistik adı	Sektörel Enflasyon Beklentileri
Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık	
Kapsam karakteristikleri	**Çalışmanın amacı:** Sektörel Enflasyon Beklentileri'nin amacı, Piyasa Katılımcıları Anketi (PKA) ile derlenen finansal ve reel sektörden katılımcıların, İktisadi Yönelim Anketi (İYA) ile derlenen imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların ve TCMB ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) iş birliğiyle yürütülen Hanehalkı Beklenti Anketi (HBA) ile derlenen hanehalklarının 12 ay sonrası tüketici enflasyonu beklentilerinin izlenmesidir.
	Verinin tanımı: Farklı sektörlerin tüketici enflasyonuna ilişkin 12 ay sonrası beklentilerinin karşılaştırmalı olarak izlenebilmesi amacıyla üretilen göstergelerdir.
	İstatistiksel kavramlar ve tanımlar: **Aritmetik Ortalama:** Veri dizisindeki tüm sayıların toplanarak, toplam veri sayısına bölünmesi ile bulunan değerdir. **Uygun Ortalama:** Veri analizi sonucunda, verinin merkezi eğilimini en uygun şekilde özetleyen istatistiktir. "Uygun ortalama" seçimi, veri dizisindeki aykırı ya da uç değerler analiz edilerek, aritmetik ortalama, medyan, mod, aykırı (outlier) veya uç değerler (extreme outlier) çıkarılarak hesaplanan ortalamalar ile budanmış ortalamalar (trimmed mean) gibi istatistikler arasından yapılmaktadır. Detaylı bilgi için tıklayınız.
	Sınıflamalar: İktisadi Yönelim Anketinde, Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması, NACE Rev.2 kullanılmaktadır.
	Hedef kitle: Finansal ve reel sektörde karar alıcı ve uzman kişiler, imalat sanayi sektörü ve hanehalkıdır.
	Coğrafi kapsam: Tüm Türkiye'dir.
	Coğrafi düzey: Yoktur.
	Sektörel kapsam: Finansal sektör, reel sektör ve hanehalkları kapsanmaktadır.
	Zaman kapsamı: Sektörel Enflasyon Beklentileri, 2015 yılı Ocak ayı itibarıyla mevcuttur. Hanehalkının 12 ay sonrasına ilişkin tüketici enflasyonu beklentileri, 2015-2025 yılları arasında Tüketici Eğilim Anketi (TEA) verilerinden hesaplanmakta olup, 2026 yılı Ocak ayından itibaren ise HBA verileri ile hesaplanmaktadır.
	Diğer kapsam: Yoktur.
	Kapsamdaki sınırlılıklar: Yoktur.
	İstatistiksel birim: PKA'ya yanıt veren karar alıcı ve uzmanlar, İYA'ya yanıt veren imalat sanayinde faaliyet gösteren işyerleri ve HBA'ya yanıt veren 18 ve daha büyük yaştaki hanehalkıdır.
	Temel dönem/yıl: Yoktur.
	Referans dönemi: İçinde bulunulan aydır.

	Ölçü birimi: **Değişken/ Gösterge** — **Ölçü Birimi** **Piyasa Katılımcılarının 12 Ay Sonrası Yıllık Enflasyon Beklentisi** — Yüzde **Reel Sektörün 12 Ay Sonrası Yıllık Enflasyon Beklentisi** — Yüzde **Hanehalkının 12 Ay Sonrası Yıllık Enflasyon Beklentisi** — Yüzde **Enflasyon Oranının Artacağını Bekleyen Hanehalkı Oranı** — Yüzde **Enflasyon Oranının Düşeceğini Bekleyen Hanehalkı Oranı** — Yüzde
Dönemsellik	**Verinin toplama sıklığı:** Aylık
	Verinin yayımlama sıklığı: Aylık
Zamanlılık	**Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi:** TCMB Genel Ağ sayfası aracılığıyla ilgili ayın, İYA yanıtları 1-15. günleri arasında, PKA yanıtları ikinci veya üçüncü haftasındaki üç günlük süre içerisinde alınmaktadır. HBA yanıtları, bilgisayar destekli telefon görüşmesi (CATI) yöntemiyle, ilgili ayın TÜFE yayınını takip eden iki hafta içinde alınmaktadır.
	İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): -
	Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): Referans ayın son gününden yaklaşık 3 gün önce.

Kamuoyunun Bilgiye Erişimi

Yayımlama takviminin önceden duyurulması	**Veriye ilişkin yayımlama takvimi:** Yayımlama takvimi her yılın ilk iş günü TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanarak kamuoyuna önceden duyurulmaktadır.
	Veri yayımlama takviminin internet adresi: Veri Yayımlama Takvimi
	Veri dağıtım politikası: Anket sonuçlarının her ay itibarıyla TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanmasını takiben, veri dağıtım sistemine üye olan gerçek ve tüzel kişilere ilgili verilerin yayımlandığı bilgisi iletilmektedir.
Eş zamanlı yayımlama	**Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı:** Yayımlanan istatistikler tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılmaktadır.
	Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı: Paylaşılmamaktadır.

Bütünlük

Resmi istatistiklerin üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik	**İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk:** TCMB Veri Yönetişimi ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Anketler ve Endeksler Müdürlüğü sorumludur.
	Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon: Hanehalkı Beklenti Anketi, TCMB ve TÜİK iş birliği çerçevesinde aylık olarak yürütülür.
	Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği: Anketlerin yanıtları, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 25 Nisan 2001 tarih ve 4651 sayılı Kanunla değiştirilen 43. maddesinin 5. fıkrasında yer alan "...Banka, toplanan istatistikî bilgilerden kişisel ve özel nitelikte olanları yayımlayamaz, açıklayamaz, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu dışında resmi veya özel herhangi bir makama veremez. Bu bilgiler istatistiki amaçlar dışında ve ispat aracı olarak kullanılamaz" hükmü gereğince "gizlilik ilkesi" çerçevesinde değerlendirilmekte ve üçüncü kişilere açıklanmamaktadır.

İstatistik üretiminde çalışanlar, olanaklar, finansman: Verilerin toplanması, işlenmesi, kontrolü, analizi ve yayımlanması aşamalarında 3'ü istatistik mezunu olmak üzere toplam 4 kişi çalışmaktadır. Bilişim kaynakları açısından bir sorun bulunmamaktadır. Herhangi bir teknik sorunla karşılaşıldığında Bankamız Bilişim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından gerekli teknik destek sağlanmaktadır.

Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi: "İstatistik Kullanıcı Anketi TCMB Uygulaması" yapılmaktadır.

Kalite politikası: Uluslararası standartlara uygun, güncel, güvenilir, zamanlı ve şeffaf istatistikler üretilmesidir.

Kalitenin izlenmesi: Kalite standartlarının sağlanması amacıyla sürekli olarak mikro ve makro düzeyde çeşitli kontroller yapılmaktadır.

İstatistiklerin yansızlığı: Üretilen istatistiklerin yansız olması için gerekli önlemler alınmaktadır.

Veri kaynakları: PKA, İYA ve HBA soru formlarından elde edilen bilgilerdir.

Anketin çerçevesi: PKA'nın çerçevesi, finansal ve reel sektörde karar alıcı ve uzman kişiler arasından seçilmiş olup ankete katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır. İYA'nın çerçevesi, TÜİK'in İmalat Sanayi Üretim Endeksi (SÜE) anket birimlerinden oluşmakta ve SÜE'deki güncellemelere paralel olarak güncellenmektedir. HBA'nın çerçevesi, aylık 5400 hanedir. Örneğe çıkan hanede, haneyi temsil eden 18 ve daha büyük yaştaki bir fert kapsanmaktadır. Fert, veri giriş programı tarafından tesadüfî olarak seçilmektedir.

Yöntem: PKA, İYA, TEA ve HBA her ay itibarıyla uygulanmakta olup detaylı bilgi için sırasıyla aşağıdaki linklere tıklayınız. PKA Metaveri, İYA Metaveri, TEA Metaveri, HBA Metaveri

PKA'da bulunan 12 ay sonrası enflasyon beklentisi sorusunun sonuçları uygun ortalama alınarak hesaplanmaktadır.

İYA'da ve TEA'da bulunan 12 ay sonrası enflasyon beklentisi sorusunun sonuçlarının hesaplanmasında uç değer analizi yapılmaktadır. Veri setine uygulanan analizde Tukey's Hinges yöntemi kullanılmaktadır. Bu yönteme göre:

Q_1: Alt kartil, **Q_3:** Üst kartil olmak üzere, **Q_1-3*(Q_3-Q_1)** ve **Q_3+3*(Q_3-Q_1)** aralıklarının dışında kalan değerler uç değer olarak kabul edilmekte ve söz konusu veriler analize dahil edilmemektedir.

HBA'da bulunan 12 ay sonrası enflasyon beklentisi sorusunun sonuçlarının hesaplanmasında ise Winsorization yöntemi uygulanmaktadır. Bu yöntemde, uç değerler en yakın sınıra eşitlenmektedir. Uç değerlerin tespiti için her dağılımın kendi yapısına duyarlı olan çeyrekler arası aralık (IQR) yaklaşımı tercih edilmiştir. Q_1: Alt kartil, Q_3: Üst kartil olmak üzere, alt sınır: Q_1-3*(Q_3-Q_1) ve üst sınır: Q_3+3*(Q_3-Q_1) formülüyle hesaplanmakta ve bu aralıkların dışında kalan değerler uç değer olarak kabul edilmektedir.

Gelecek 12 ay sonu enflasyon beklentisi ile açıklanan enflasyonun kıyaslandığı soruya verilen yanıtlara (Altında/Aynı seviyede/Üzerinde) göre; "Enflasyon oranının düşeceğini bekleyen hanehalkı oranı", "Altında" yanıtını veren katılımcıların tüm katılımcılara oranını, "Enflasyon oranının artacağını bekleyen hanehalkı oranı" ise "Üzerinde" yanıtını veren katılımcıların tüm katılımcılara oranını ifade etmektedir.

Ağırlıklandırma: İYA ile derlenen enflasyon beklentileri ankette bulunan işyerlerinin sanayi üretim endeksi kapsamında derlenen bir önceki yıldaki üretim değerleri ile ağırlıklandırılarak toplulaştırılmaktadır. PKA ve HBA ile derlenen enflasyon beklentilerinin toplulaştırılmasında ise ağırlıklandırma yapılmamaktadır.

Dağıtım şekilleri: Sektörel Enflasyon Beklentileri, TCMB Genel Ağ sayfasında "İstatistikler/Eğilim Anketleri" başlığı altında yayımlanmakta ve ayrıca "İstatistikler/Elektronik Veri Dağıtım Sistemi (EVDS)" başlığı altında zaman serisi olarak kullanıcılara sunulmaktadır.

İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/tekzip: Veriler yayımlandıktan sonra yayım organlarında hatalı kullanımı önlemeye yönelik düzenli bir takip yapılmaktadır.

İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması: TCMB Genel Ağ sayfası aracılığıyla ilgili ayın, İYA yanıtları 1-15. günleri arasında, PKA yanıtları ikinci veya üçüncü haftasındaki üç günlük süre içerisinde alınmaktadır. HBA yanıtları bilgisayar destekli telefon görüşmesi (CATI) yöntemiyle, ilgili ayın TÜFE yayınını takip eden iki hafta içinde alınmaktadır.

Mevsimsel düzeltme: Mevsimsel düzeltme yapılmamaktadır.

	İstatistiğin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde bağlayıcı olan mevzuat: • 1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu (25.4.2001 tarih, 4651 sayılı Kanun ile değiştirilen şekli) Madde 43
Yayımlanmadan önce veriye devlet birimlerinin içeriden erişimi	Yoktur.
İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması	İstatistikler yorumsuz bir rapor eşliğinde yayımlanmaktadır.
Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirimi	**Revizyon takvimi:** HBA, İYA ve PKA sonuçlarında revizyon yapılmadığından revizyon takvimi bulunmamaktadır.
	İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması: Anket döneminden sonra alınan yanıtlar değerlendirmeye alınmamakta, sonuçlar revize edilmemektedir.
	Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı: Metodoloji ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişiklikler olması durumunda, TCMB Genel Ağ sayfasında kamuoyuna önceden duyurulur.
Kalite	
İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması	İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve veri kaynaklarına ilişkin açıklama, TCMB Genel Ağ sayfasında ilgili başlık altında yayımlanmaktadır.
Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın, kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması	**Verinin içsel tutarlılığı:** Verilerin içsel tutarlılık kontrolleri yapılmaktadır. Veriler, veri setleri içerisinde birbirleriyle tutarlıdır.
	Verinin zamansal tutarlılığı: Karşılaştırılabilir zaman serileri 2015 yılından başlamaktadır.
	Verinin sektörler arası ve alanlar arası tutarlılığı: Sektörel Enflasyon Beklentileri, diğer veri kaynakları veya istatistikler ile uyumludur.
Notlar	
Metaverinin son gönderilme tarihi	
Metaverinin son onaylanma tarihi	
Metaverinin son güncellenme tarihi	24/02/2026